

Juryrapport Scriptieprijs Verloskunde 2007

Straks mag ik, als voorzitter van de jury, voor de tweede keer de Scriptieprijs Verloskunde uitreiken, de prijzen voor de beste afstudeerscripties van de Nederlandse verloskunde opleidingen van 2007.

Een prijs op initiatief van het Tijdschrift voor Verloskundigen van de KNOV en de SSOV, de Stichting Samenwerkende Opleidingen tot verloskundige.

Voorgeschiedenis

Deze Scriptieprijs heeft een voorgeschiedenis.

De Verloskunde Academie in Maastricht – die toen nog Vroedvrouwenschool Kerkrade heette - had in het laatste deel van de vorige eeuw als directeur Door Sproncken. Toen zij met pensioen ging, wilde mevrouw Sproncken graag iets achterlaten wat studenten verloskunde zou stimuleren de professionalisering en wetenschappelijke onderbouwing van de fysiologische verloskunde nader vorm te geven. Zij organiseerde een scriptieprijs voor het beste afstudeerwerk van student-verloskundigen van de toen nog drie verloskunde academies in Nederland.

In 2002 moest de Door Spronckenprijs worden opgeheven wegens gebrek aan financiële middelen. Diverse pogingen om de prijs nieuw leven in te blazen, mislukten. Totdat Kennispoort-Verloskunde en het Tijdschrift voor Verloskundigen vorig jaar de handen ineensloegen. Kennispoort Verloskunde als initiatief van de SSOV en Tijdschrift voor Verloskundigen als onafhankelijk medium van de KNOV.

Vandaag kan zo de scriptieprijs Verloskunde 2007 worden uitgereikt. Zoals gezegd zal volgend jaar de scriptieprijs 2008 worden uitgereikt, iets waarop de huidige vierdejaars studenten aan de Verloskunde Academies zich alvast kunnen prepareren.

Samenstelling jury

Ik zal beginnen met de jury aan u voor te stellen die bestond uit

- Mariet van Diem, verloskundige en epidemioloog
- Rita Iedema, verloskundige, hoofd van de afdeling verloskunde van het Universitair Medisch Centrum te Utrecht.
- Simone Buitendijk, arts-epidemioloog, onderzoeker bij TNO Kwaliteit van Leven
- Marianne Amelink, verloskundige, inspecteur perinatale zorg bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg
- Wil van Veen, hoofdredacteur van Tijdschrift voor Verloskundigen, was onze secretaris.

Werkwijze jury

Elke opleiding selecteerde twee scripties die in het studiejaar 2006-2007 tot stand waren gekomen. Criteria voor de nominatie waren dat de opleiding de scriptie met een 8 of hoger had beoordeeld (of, in het geval er geen cijfers werden gegeven, een vergelijkbare beoordeling), en dat het thema van de inzending duidelijk verband hield met een onderwerp uit de verloskunde.

Oorspronkelijk waren op alle vier de opleidingen tenminste twee scripties die aan deze criteria voldeden, want de jury van de Scriptieprijs Verloskunde 2007 kreeg acht

afstudeerwerken voorgelegd. Helaas moest een van de inzenders zich op het laatste moment terugtrekken omdat de resultaten op dit moment nog niet openbaar konden worden gemaakt. Er bleven daarom zeven scripties over.

Alle scripties werden geblindeerd aan de jury aangeleverd. Geblindeerd voor de plaats van de opleiding, voor de namen van de auteurs en zelfs voor het aantal auteurs.

Bij de beoordeling van de scripties zijn de basis beoordelingscriteria gehanteerd, zoals die in het verleden zijn omschreven voor de Door Spronken Prijs. Deze betreffen onder andere de eenduidigheid van de vraagstelling, de gebruikte onderzoeksdesign, de complexiteit voor het verwerven en het verwerken van de gegevens en - zeker niet onbelangrijk - de schrijfstijl. Daarnaast werd een aantal aanvullende criteria gebruikt die de essentie van de individuele scriptie raakten. Hierbij moet men denken aan de originaliteit van het werkstuk, de vertaling van theorie naar praktijk, of het onderzochte een verdedigbare eigen visie oplevert, en de mate waarin het onderwerp binnen het brede kader van de verloskundige en algemene gezondheidszorg werd geplaatst.

Jurering

Verleden jaar maakte de jury gewag van het feit dat het kwaliteitsniveau tussen de scripties uit de tijd van de Door Spronckenprijs en 2006 was verbeterd. Ook nu heeft de jury met zeer veel interesse de scripties bestudeerd en besproken. Hoewel het veel werk was, voelden we het al een voorrecht dat we al deze werkstukken te lezen kregen.

Verloskunde is een breed vakgebied. Dat blijkt wel uit de diversiteit aan onderwerpen van de genomineerde scripties. Interessant is hoe je, als je alle onderwerpen van de scripties op een rij zet, een heel stuk van de eerstelijns verloskunde gecovered ziet.

In de volgorde van het zwangerschapsverloop:

- Cafeïneconsumptie in de zwangerschap
- De uitwendige versie
- Effectiviteit van het strippen van de vliezen
- Invloed van de baringshouding op de pijnbeleving tijdens de uitdrijving
- Continue baringsondersteuning in Nederland
- All-foursmethode om schouderdystocie op te lossen
- Onderzoek naar baringshoudingen en perineumletsel

Vorig jaar lag de nadruk bij de genomineerde scripties vooral op de zwangerschap. Dit jaar betreft het dus vooral baringsgerelateerde onderwerpen. Misschien het kraambed en de neonat bij de derde Scriptieprijs Verloskunde?

Op grond van de primaire en de aanvullende criteria is de jury tot de volgende algemene uitspraken gekomen.

1. De onderwerpen waren stuk voor stuk interessant en relevant voor de verloskunde in zijn algemeenheid en de eerstelijns verloskunde in het bijzonder. De studenten hebben duidelijk goed nagedacht over de keuze van de onderwerpen. Ook de grote variatie in onderzoeksmethoden verdient veel lof.

2. De jury is zich er bij de beoordeling van bewust geweest dat voor het schrijven van de scriptie slechts zes studieweken staan, waarvan de laatste week is bedoeld voor het voorbereiden van de presentatie. Gezien de resultaten vermoedt de jury, dat een aantal studenten - naast de vijf overgebleven weken - nog vele extra uren in hun afstuderen zullen hebben gestoken. Dat kan niet anders met zo'n resultaat.
3. In toenemende mate wordt het scriptieonderzoek uitgevoerd binnen het kader van lopend eerstelijns onderzoek: door het gebruiken van een aantal data uit een bestaande database, of door het uitdiepen van de literatuur binnen een facet van een lopend onderzoek. Deze mogelijkheid is een prachtige spin-off van het toenemende aantal eerstelijns onderzoeken, waar u vandaag ook een aantal voorbeelden van gehoord hebt – deze onderzoekers bieden zo als het ware een werkplaats aan de aankomende collega's. De jury is hier zeer enthousiast over en wil – voor zover nog nodig – verloskundig onderzoekers aanmoedigen om studenten te laten participeren. De uitdaging voor de onderzoeker is dan wel dat deze de student voldoende ruimte laat, en niet te veel zijn of haar eigen stempel op de scriptie drukt.
4. De jury is van mening dat bij de afstudeeropdracht het opdoen van onderzoekservaring het belangrijkste doel is: het gaat in feite meer om de onderzoeksmatige exercitie, dan om de werkelijke conclusies. Dat is ook logisch, want de schaalgrootte van het onderzoek leent zich vaak niet voor grootse conclusies.

De jury moet hier een kritische opmerking plaatsen. Sommige studenten hebben zich - in hun op zich prijzenswaardige enthousiasme om grote vraagstukken op te lossen - verkeken op de relatieve waarde van hun bevindingen. Op grond van de resultaten van hun studie formuleren zij zonder relativering conclusies en aanbevelingen, die zij het liefst gelijk landelijk geïmplementeerd willen zien in folders of richtlijnen – terwijl ze tegelijkertijd aanbevelen dat er nader onderzoek zou moeten worden gedaan. Dat is ook een gebrek aan wetenschappelijke distantie, aan een 'helicopterview' – die nodig is om de eigen bevindingen in een breder kader te plaatsen; het overzicht dat tot inzicht leidt. Zonder die helicopterview kun je geen echte visie verwoorden, en die misten we dan ook in een aantal gevallen.

Nogmaals: de jury beseft goed dat zes weken erg kort is. Maar juist op deze laatstgenoemde, cruciale onderdelen waren er duidelijke kwaliteitsverschillen tussen de zeven scripties. Dat maakte dat het voor ons als jury deze keer niet zo moeilijk was om te komen tot een unanieme keuze van de winnende scripties voor de eerste en tweede prijs. De overige vijf inzendingen scoorden nagenoeg gelijk, waarbij er een relatief grote afstand was tussen hen en de nummers een en twee. De jury besloot dan ook alleen een eerste en tweede prijs uit te reiken.

**De tweede prijs gaat naar Vingervlug?
Een literatuurstudie naar de effectiviteit van het strippen van de vliezen van
Carmen Duijs en Erica Koornstra, studenten van de Academie voor
Verloskunde Maastricht.**

Hun onderzoeksvraag was:

Leidt het strippen van de vliezen bij zwangeren die naderend serotien zijn tot het eerder op gang komen van de baring voor 42 weken amenorroeduur, ten opzichte van het niet-strippen van de vliezen.

Zij kwamen tot hun antwoord door het uitvoeren van een literatuurstudie. Gebruikmakend van een goed omschreven zoekstrategie werden tien artikelen geselecteerd en geanalyseerd. Om de onderzoeksresultaten van de studies bijeen te brengen in een soort meta analyse en om deze overzichtelijk te presenteren zijn met behulp van het programma Review Manager tabellen gemaakt.

De conclusie van deze meta analyse is dat het strippen van de vliezen een effectieve, veilige en gemakkelijk uitvoerbare interventie is bij naderende serotiniteit. En dat deze interventie dus tot de beleidsopties van eerstelijns verloskundigen behoort. Deze conclusie sluit aan bij wat u in het ochtendprogramma van Esteriek de Miranda heeft gehoord naar aanleiding van haar promotie onderzoek.

De jury vindt dat de auteurs op een mooie manier de resultaten van hun analyse en de achtergronden van het strippen beschrijven. Een van de grootste valkuilen van enthousiaste onderzoekers is om in hun studie de hele wereld erbij te halen. En dat is niet moeilijk, want alles hangt met alles samen. Het moeilijkste is om je te beperken. Maar alleen door te focussen op een scherp afgebakende ‘kleine’ vraag kan je tot werkelijke resultaten komen in zo’n korte tijdspanne. De auteurs van deze scriptie hebben dit voorbeeldig gedaan.

De auteurs eindigen met drie aanbevelingen. Een daarvan is dat de kringen van de KNOV de bewezen effectiviteit van het strippen moeten bespreken en hierover een gezamenlijk standpunt moeten ontwikkelen. De jury had graag gezien dat de auteurs in hun adviezen nog een stapje verder zouden zijn gegaan en zouden hebben aanbevolen een landelijke richtlijn te ontwikkelen.

Tenslotte een kanttekening. In de probleemstelling schrijven de auteurs: “...Tijdens de literatuurstudie is onderzocht wat het effect van deze obstetrische interventie kan betekenen voor het behoud van eerstelijns zorg bij naderende serotiniteit.”

De jury vond ook in de andere scripties dit soort zinnen.

Het belang van de eerstelijns verloskunde staat buiten kijf. Maar laat vooral helder zijn dat het altijd gaat om het belang van de zwangere en haar kind – en dat de belangen van eerste- en/of tweedelijns daar in alle omstandigheden ondergeschikt aan zijn. We hopen dan ook dat de auteurs bedoelden te zeggen dat ze wilden weten of door deze interventie vrouwen de gelegenheid behouden in de eerste lijn te bevallen.

Samenvattend: De jury is enthousiast over deze scriptie. Het onderzoek is helder, de uitvoering begrijpelijk, de presentatie indrukwekkend. De conclusies kloppen. De

auteurs hebben hun onderzoek goed afgebakend en hebben, gaande het onderzoek, de verleiding weerstaan om buiten de geformuleerde vraagstelling te gaan. Unaniem is de jury van mening dat deze scriptie de tweede prijs verdient.

De eerste prijs gaat naar Continue baringsondersteuning in Nederland van Aafke van Os, Birgit Romme en Claudia van Dijk van de Verloskunde Academie Amsterdam.

De auteurs hadden zich als onderzoeksvraag gesteld:
Wat is de toegevoegde waarde van continue baringsondersteuning op de psychische en fysieke baringsuitkomsten voor de Nederlandse eerstelijns zwangerenpopulatie?

Tijdens deze review wordt continue baringsondersteuning vergeleken met standaard, intermitterende zorg. Continue baringsondersteuning wordt gedefinieerd als continue een-op-een ondersteuning, waarbij de continuïteit van de zorgverlener zoveel mogelijk is nagestreefd en de ondersteuning zo vroeg mogelijk in het baringsproces is ingezet.

Deze auteurs hebben ongelooflijk veel overhoop gehaald. Alle beschikbare literatuur is doorgeploegd. De selectie van artikelen wordt stuk voor stuk verantwoord. Elk artikel is gewogen op betrouwbaarheid, kwaliteit en validiteit. Met overzichtstabellen wordt inzichtelijk gemaakt waarom en hoe de uiteindelijke selectie heeft plaatsgevonden. Alle stappen in dat proces worden beschreven, in 33 pagina's met tabellen en flow-charts. Je zou er wanhopig van worden, van zoveel informatie. En dan gebeurt het wonder: op basis van deze enorme hoeveelheid materiaal, schrijven de auteurs een kort en krachtig artikel. Geweldig. Het is knap hoe zij voorkomen hebben te verzanden in de veelheid aan materiaal. Net noemde ik al hoe moeilijk het is om je tijdens een onderzoek te concentreren op je vraagstelling en alle informatie die je daarbij vindt weg te laten en geen zijwegen in te slaan. Maar misschien is het nog wel moeilijker om je, bij je resultaat beschrijving, te concentreren op wat belangrijk is ook al moet je dan een heleboel zaken die je erbij gevonden hebt weglaten. Dat laat duidelijk zien dat de auteurs de hogere view gevonden hebben en daarmee het overzicht hebben behouden, waardoor een waardevolle scriptie is ontstaan.

Het antwoord op hun onderzoeksvraag zullen zij zo meteen zelf presenteren. Wel maakt de jury twee kanttekeningen: de auteurs vermelden dat 'door gebrek aan kwaliteit van vier van de vijf geselecteerde onderzoeken geen uitspraak kan worden gedaan over het effect van continue baringsondersteuning voor de Nederlandse eerstelijns populatie'. In het echte leven was een onderzoeker dan waarschijnlijk niet doorgegaan met zijn onderzoek. Maar het is logisch dat dat in deze afstudeer-omstandigheden anders lag.

En, in het verlegde daarvan: de conclusie over de betekenis van continue baringsondersteuning voor de Nederlandse eerstelijns zwangerenpopulatie, vraagt beslist nog wel om een nadere discussie en onderbouwing.

Dit neemt niet weg dat deze scriptie door de jury in aangewezen als winnaar van de eerste prijs voor de beste scriptie van 2007.

Tenslotte

Toevallig hebben de twee prijswinnaars het programma Review Manager gebruikt voor hun onderzoek, een statistisch verwerkingsprogramma voor literatuuranalyses. U moet hier echter niet uit concluderen dat de jury literatuuronderzoek met mooie blokjes prefereert. Ook epidemiologisch en kwalitatief onderzoek is uiterst belangrijk,

al vielen deze vormen van onderzoek dit keer dan niet in de prijzen. Ook onderwerpen buiten het directe verloskundige gezichtsveld, zoals het cafeïneonderzoek, worden zeer gewaardeerd.

De jury wil tot slot daarom haar waardering uitspreken voor de andere genomineerde auteurs. Voor een prijs zijn verschillende stappen nodig, met elk hun eigen eisen. U hebt aan de eisen voor een afstudeerscriptie voldaan – want anders was u niet afgestudeerd. U heeft vervolgens voldaan aan de hogere eisen die gelden om voorgedragen te worden door uw opleidingen. Maar de jury van deze prijs stelt nog weer hogere eisen (en voor een publicatie in een tijdschrift gelden dan vervolgens nog weer andere eisen).

Voor u is er de eer van de nominatie en natuurlijk bloemen, om onze waardering te tonen.

En nadat u allemaal de bloemen heeft ontvangen, zullen Aafke, Birgit en Claudia hun winnende scriptie presenteren.